

Soweit mir eine Beurteilung möglich ist, halte ich die beiden Abhandlungen über die Musik des Codex Calixtinus von Dom Germán Prado und über die Miniaturen von Jesús Carro García für zuverlässige, gründliche Untersuchungen, wobei ich nur bedauere, dass nicht sämtliche Initialen besprochen worden sind. Für mein Empfinden sind bei den Initialen zwei verschiedene Stile angewendet worden. Neben den von J. Carro García genannten Initialen wären auch noch jene zu besprechen gewesen, die eine andere Ornamentik zeigen und reine Buchstabenverzierungen sind, wie z. B. *I, V* auf folio 6^v, *C* auf folio 19^v und 48^r, *P* auf folio 57^r, *Q* auf folio 65^v, *E* auf folio 67^r, *A* auf folio 94^r, *F* auf folio 98^r. Beim Pseudo-Turpin lassen sich auch aus den Initialen die verschiedenen Schreiber erkennen.

Zur Illustration der Ausführungen von Dom Germán Prado über die musikalischen Teile des Codex Calixtinus enthält der ganze 2. Band sechsunddreissig Facsimiles mit Umschrift in modernes Notensystem. Für den, der das Original nicht einsehen kann, sind diese Vervielfältigungen auch ein willkommenes Hilfsmittel, um die Schreibart des ursprünglichen Schreibers der ganzen Handschrift kennen zu lernen.

Das Verzeichnis der Orts- und Personennamen gehört gründlich überarbeitet. So fehlt Albericus Hostiensis, Anania, Abt Hugo von Cluny, S. Maria Podii, Pelagiani, Wasconi u. a. Venantius Fortunatus wird zweimal aufgeführt, unter Fortunatus Pictavensis und unter Venantius Fortunatus. Bei Stephanus sind die verschiedenen Träger dieses Namens zusammengefasst.

Es wäre ungerecht, wenn man die grosse Arbeit verkennen würde, die die unter den schwierigsten Verhältnisse zu Ende geführte erste Ausgabe des Codex Calixtinus allen Beteiligten auferlegt hat. Um aber wirklich Nutzen zu stiften und für die wissenschaftliche Arbeit brauchbar zu sein, wäre es nötig, dass in einem Ergänzungsband die Fehler verbessert würden. Dem Verzeichnis der Orts- und Personennamen wäre noch ein Sachregister hinzuzufügen und dazu eine Zusammenstellung aller nicht alltäglichen mittellateinischen Wörter.

Adalbert HÄMEL

«Editiones Heidelbergenses». Heidelberger Ausgaben zur Geistes- und Kulturgeschichte des Abendlandes. Bände III, IV, XIV. Heidelberg, Carl Winter Universitätsverlag, 1946-1949.

Les «Editiones Heidelbergenses», conjunt de llibrets referents a la història espiritual i cultural de l'Occident, foren iniciades, com alguna altra sèrie semblant, a causa de les dificultats derivades de la guerra per a proveir-se de textos per als exercicis universitaris. La col·lecció publica — en edició íntegra i versió original — textos literaris grecs i llatins clàssics, bizantins i llatins medievals, romànics i germànics de totes les èpoques.

De la quinzena de volums apareguts fins ara, només tres contenen textos romànics :

a) C.-A. SAINTE-BEUVE : *Qu'est-ce qu'un classique?* Suivi de deux autres traités. Edités par U. MÖNCH (vol. III ; 1946 ; 80 pàgs.). Hi són publicats, ultra el treball que dona títol al recull (del 21 d'octubre de 1850), els dos articles *De la Tradition en Littérature et dans quel sens il la faut entendre* (12 d'a-

bril de 1858) i *Diderot* (20 de gener de 1851). Tots tres, trets de les *Causeries du lundí*. Al final, brevíssimes notes bibliogràfiques.

b) BALTASAR GRACIÁN: *Oráculo manual* (vol. IV; 1946; 104 pàgs.). Text de l'edició de Gabriel Julià i Andreu (Barcelona 1941), publicat a cura de Marcella Burger.

c) VOLTAIRE: *Dissertations sur le théâtre* (vol. XIV; 1949; 137 pàgs.). Tria per Walter Mönch. Text segons l'edició d'*Œuvres complètes de Voltaire* de Kehl de 1784. Comprèn prefacis, discursos, lletres, etc., referents a nou obres teatrals i la *Lettre de M. de Voltaire à l'Académie française, lue dans cette académie, à la solennité de la Saint-Louis, le 25 auguste 1776*. Al final són verificades les citacions clàssiques que es troben en aquestes dissertacions.

Revisats amb lloable cura i publicats amb elegant nitidesa tipogràfica, aquests volumets poden ésser ben útils als estudiants de les nostres disciplines.

R. A i S.

«Biblioteca de antiguos libros hispánicos». Serie A. Vols. V-XII. Madrid, Instituto Nicolás Antonio (CSIC), 1945-1948. — Serie A. Vols. XIII-XV. Madrid, Instituto Miguel de Cervantes (CSIC), 1948-1949. — Serie B. Vols. I-II. Madrid, Instituto Nicolás Antonio (CSIC), 1946. — Serie B. Vols. III-V. Madrid, Instituto de Filología Hispánica Miguel de Cervantes, 1948-1950.

Aquesta col·lecció de reedicions d'antics textos castellans difícils de trobar ha continuat amb un bell ritme la seva tasca, iniciada l'any 1944. Onze volums de la sèrie A, en octau, i cinc de la sèrie B, en quart, ens parlen ben clarament de l'activitat del Prof. Joaquín de Entrambasaguas, director de la «Biblioteca», i dels seus col·laboradors.

El vol. V (que per un error inexplicable — i no esmenat enlloc — apareix com a IV) conté el *Pensil de príncipes y varones ilustres* de l'escriptor mexicà de començaments del segle XVII, GABRIEL DE AYROLO CALAR, publicat pel Sr. JUAN ANTONIO TAMAYO segons l'edició única de Sevilla de 1617 (1945; XII+164 pàgs.).

El Sr. MANUEL CARDENAL IRACHETA publica en el vol. VI (1946; XVI+142 pàgines) el *Libro de la erudición poética* de l'andalús LUIS CARRILO Y SOTOMAYOR (1582/1583 a 1610), segons el text imprès a Madrid l'any 1611; aprofita, també, l'edició de 1613, igualment de Madrid, tant per a millorar la puntuació com per a completar, en l'anotació del final del volum, el contingut de la primera.

El *Diálogo en laude de las mujeres*, obra que serveix al seu autor, el riojà JUAN DE ESPINOSA, per a fer patent la seva cultura clàssica, és transcrit (vol. VII; 1946; 356 pàgs.) per la Srta. ÀNGELA GONZÁLEZ SIMÓN, la qual segueix el text — únic — imprès a Milà l'any 1580.

El Sr. F. CARRERES DE CALATAYUD reproduceix (vol. VIII; 1947; XVI+392 pàgines) la versió castellana de les obres d'AUSIÀS MARCH feta per l'escriptor portugués Jorge de Montemór, conegut en castellà per Montemayor. L'editor segueix l'edició prínceps de València de 1560 i, en dos apèndixs, afegeix les obres no contingudes en aquella i anota les variants de les edicions de Saragossa de 1562 i de Madrid de 1579.

Els vols. IX (1947; XIV+416 pàgs.) i X (1947; 496 pàgs.) estan dedicats a les *Obras varias* del poeta castellà FRANCISCO LÓPEZ DE ZÁRATE, que publica el